با ایران توشه
یک قدم جلوتر
باش!

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

ایران توشه، مرجع دانلود فایل های کمک آموزشی دانش آموزان و کنکوری ها

همه چیز
برای موفقیت
تو!

- دانلود رایگان آزمون های آزمایشی قلمچی، خیلی سبز، گاج و ...
- دانلود رایگان گام به گام تمامی دروس
- دانلود رایگان نمونه سوالات امتحانی (نوبت اول و دوم) و امتحانات نهایی
- دانلود رایگان جزوه های کمک آموزشی و شب امتحانی

کافیست هر فایلی که نیاز دارید را در گوگل به این صورت جستجو کنید:

فایل مورد نیاز + ایران توشه

مثال:

دانلود گام به گام دوازدهم تجربی ایران توشه

irantooshe.ir

t.me/irantooshe

گام به گام جامعه‌شناسی ۳ دوازدهم
درس سوم

عنوان فصل: نظم اجتماعی

از صفحه‌ی ۱۹ تا صفحه‌ی ۳۱ کتاب

در این فایل پاسخ فعالیت‌ها، کارهای کلاسی، تمرین‌ها و پرسش‌های فصل نظم اجتماعی آمده است.

مباحث فصل: قواعد اجتماعی، نظام اجتماعی، جامعه‌شناسی تبیینی

تهیه‌شده در ایران‌توشه، توشه‌ای برای موفقیت

irantooshe.ir

فهرست پرسش‌ها

۱ صفحه ۱۹ · پرسش متن — شهرآورد: چرا و چگونه؟ ۴

۲ صفحه ۲۰ · پرسش متن — نظم‌های پنهان در ورزشگاه ۴

۳ صفحه ۲۱ · پرسش متن — نظم‌های پنهان زندگی ۵

۴ صفحه ۲۲ · هم‌اندیشی کنید — قانون‌گرایی و قواعد غیررسمی ۵

۵ صفحه ۲۵ · گفت‌وگو کنید — هم‌تغییری بیکاری و عوامل مرتبط ۶

۶ صفحه ۲۹ · پرسش متن — آیا جامعه همانند ماشین و بدن انسان است؟ ۶

۷ صفحه ۳۰ · تأمل کنید — تفاوت جامعه و موجودات طبیعی ۷

۸ صفحه ۳۱ · خلاصه کنید — آنچه از این درس آموختیم ۷

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.

irantooshe.ir

ایران توشه

توشه ای برای موفقیت

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.
irantooshe.ir

۱ صفحه ۱۹ پرسش متن

چرا این همه جمعیت از این همه ساعت قبل به استادیوم می‌آیند و منتظر می‌مانند تا بازی شروع شود؟ چرا برخی تماشاچیان، رفتارهای نابهنجار دارند؟ و خیلی چراهای دیگر.
به راستی با وجود این همه بی‌نظمی، برگزاری شهرآورد زیبا و جذاب با این تعداد زیاد از تماشاچیان چگونه امکان‌پذیر می‌شود؟

هر کنش اجتماعی معنایی دارد؛ تماشاچیان به دلیل علاقه به تیم، هیجان، هویت هواداری و تجربه‌ی جمعی زودتر می‌آیند و منتظر می‌مانند. برخی رفتارهای نابهنجار هم ناشی از رعایت‌نکردن هنجارها، هیجان گروهی و ضعف در فرهنگ‌پذیری است.

برگزاری شهرآورد با وجود بی‌نظمی‌های دیده‌شده، به **نظم‌های پنهان** بستگی دارد: قواعدی که همه پذیرفته‌اند و کمتر به چشم می‌آیند (بلیت‌فروشی از پیش، حضور پلیس و بازرسی، حمل‌ونقل عمومی، حضور به‌موقع بازیکنان، شروع بازی سر ساعت و اجرای قوانین بازی). این قواعد پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها را ممکن می‌کنند.

۲ صفحه ۲۰ پرسش متن

قدری تأمل کنید؛ در همان مثال ورزشگاه چه نظم‌هایی وجود دارند که به آن‌ها توجه نکرده‌اید؟

- وسایل نقلیه‌ی عمومی برای رسیدن به ورزشگاه وجود دارد؛
- پلیس در خیابان‌ها حضور دارد و نیروی انتظامی هنگام ورود تماشاچیان را بازرسی می‌کند؛
- بلیت از پیش (اینترنتی) تهیه شده و هر تماشاچی جای مشخصی دارد؛
- داور، بازیکنان و مربیان در زمان معین حاضر می‌شوند و بازی سر ساعت شروع می‌شود؛
- بازی طبق قواعد از پیش تعیین‌شده انجام می‌شود و تماشاچیان اغلب قواعد را می‌شناسند و رعایت می‌کنند؛
- خدمات ورزشگاه، آمبولانس و خدمات درمانی و تغذیه سازمان‌دهی شده است.

۳ صفحه ۲۱ پرسش متن

آیا می‌توانید نمونه‌هایی از نظم‌های پنهان زندگی خود و دیگران را مثال بزنید؟

- دانش‌آموزان اغلب به‌موقع در مدرسه حاضر می‌شوند و زنگ‌ها و برنامه‌ی کلاس‌ها رعایت می‌شود؛
- رانندگان معمولاً قواعد راهنمایی و رانندگی (چراغ قرمز، خط عابر) را رعایت می‌کنند و عابران از آن‌ها انتظار توقف دارند؛
- ایستادن در صف نانوایی یا بانک، سلام و احوال‌پرسی هنگام ملاقات و رعایت فاصله هنگام راه رفتن در پیاده‌رو؛
- رعایت حقوق همسایه، تحویل نان، پست و شیر در ساعت معین، باز و بسته شدن مغازه‌ها و ادارات در ساعات مشخص؛
- خریدار و فروشنده بر سر پرداخت پول و تحویل کالا هماهنگ‌اند و همگان انتظار رفتار مشخصی از پزشک، معلم، راننده‌ی تاکسی و پلیس دارند.

۴ صفحه ۲۲ هم‌اندیشی کنید

شما وضعیت قانون‌گرایی و قانون‌گریزی در جامعه‌ی ایران را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ آیا زندگی اجتماعی فقط با قوانین رسمی سامان می‌یابد یا قواعد دیگری هم وجود دارند؟ آیا می‌توانید برخی از این قواعد غیررسمی را نام ببرید؟

ارزیابی: در جامعه‌ی ما هم قانون‌گرایی و هم قانون‌گریزی دیده می‌شود. در بیشتر موارد مردم قواعد را رعایت می‌کنند (نظم پنهان)، اما قانون‌شکنی‌هایی مانند سبقت غیرمجاز، تخلف در پرداخت مالیات، پارتی‌بازی و رشوه بیشتر به چشم می‌آید و این برداشت را تقویت می‌کند که قانون‌گریزی غالب است. برای افزایش قانون‌گرایی، قوانین باید عادلانه و شفاف باشند و مردم آن را مشروع بدانند.

قواعد غیررسمی: زندگی اجتماعی فقط با قوانین رسمی سامان نمی‌یابد. قواعد دیگری مانند آداب و رسوم، عرف، اخلاق و ارزش‌ها، آداب معاشرت، تعارف، احترام به بزرگ‌ترها، رسم مهمان‌نوازی، سلام‌کردن، کمک به همسایه، عیادت از بیمار و رعایت نوبت نیز بر رفتار ما حاکم‌اند و ضمانت اجرای آن‌ها نگاه و قضاوت دیگران و وجدان است.

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.
irantooshe.ir

۵ صفحه ۲۵ گفت‌وگو کنید

به نظر شما آیا میان بیکاری در کشور و عواملی مانند میزان دانش و مهارت دانش‌آموختگان مدارس و دانشگاه‌ها، رکود اقتصادی، ناتوانی اقتصاد در ایجاد شغل و واردات بی‌رویه رابطه‌ای وجود دارد؟ آیا این روابط را می‌توان مشاهده و با روش‌های کمی مطالعه کرد؟

بله؛ میان این عوامل و بیکاری رابطه (هم‌تغییری) وجود دارد: کمبود مهارت دانش‌آموختگان با نیاز بازار کار، رکود اقتصادی (کاهش تولید و سرمایه‌گذاری)، ناتوانی اقتصاد در ایجاد شغل و واردات بی‌رویه (که تولید داخلی و اشتغال را کاهش می‌دهد) همگی می‌توانند به افزایش بیکاری بینجامند.

این روابط را می‌توان تا حد زیادی مشاهده و با روش‌های کمی مطالعه کرد: داده‌های آماری نرخ بیکاری، رشد اقتصادی، میزان واردات و تعداد فارغ‌التحصیلان را در یک دوره‌ی زمانی گردآوری می‌کنیم، با پرسشنامه‌های بسته نظر کارفرمایان و دانش‌آموختگان را می‌سنجیم و با روش‌های آماری (همبستگی، رگرسیون) رابطه‌ی عوامل را بررسی می‌کنیم. این کار «جامعه‌شناسی تبیینی» است که به دنبال علت پدیده‌ها از راه مشاهده و آمار است. البته معنای پدیده برای افراد (مثلاً چرا برخی جوانان کار را نمی‌پذیرند) با روش کمی به‌خوبی فهمیده نمی‌شود.

۶ صفحه ۲۹ پرسش متن

اما آیا جامعه نیز همانند ماشین و بدن انسان است؟ آیا می‌توان طبیعت و جامعه را یکسان دانست و از همان روش‌های علوم طبیعی در جامعه‌شناسی بهره گرفت؟ آیا یکسان‌انگاری طبیعت و جامعه، تسلط انسان بر جامعه را همان‌گونه که بر طبیعت تسلط یافته است، به دنبال خواهد داشت؟

خیر. تفاوت‌های بنیادی وجود دارد:

- طبیعت بیرون از ما و مستقل از ماست و قوانین آن را ما نساخته‌ایم؛ اما جامعه محصول و مخلوق کنش‌های آگاهانه‌ی انسان‌هاست و بود و نبودش به انسان وابسته است.
- ماشین و بدن بر اساس قوانین طبیعی عمل می‌کنند، ولی انسان آگاهانه و معنادار عمل می‌کند و در شرایط گوناگون رفتار متفاوتی دارد.
- روش علوم طبیعی (حس و تجربه) توان فهم معنا، ارزش و هدف کنش را ندارد؛ پس نمی‌توان جامعه را فقط با آن مطالعه کرد.

یکسان‌انگاری طبیعت و جامعه تسلط انسان بر جامعه را به دنبال نخواهد داشت، بلکه برعکس: نظم اجتماعی بیرون و مستقل از انسان فرض می‌شود، انسان فقط باید خود را با آن سازگار کند، به «پیچ و مهره‌ی» نظم اجتماعی تبدیل می‌شود و در نتیجه جامعه بر او مسلط می‌گردد (انسان مغلوب جامعه می‌شود).

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

۷ صفحه ۳۰ تأمل کنید

به نظر شما چه تفاوت‌های مهمی میان جامعه و موجودات طبیعی وجود دارد؟ آیا این ویژگی‌های متفاوت را می‌توان با روش علوم طبیعی توضیح داد؟ آیا این تفاوت‌های بنیادی، رویکردهای دیگری را برای توضیح نظم اجتماعی ضروری نمی‌سازند؟

- **آگاهی و اراده:** انسان‌ها آگاهانه و آزادانه عمل می‌کنند؛ موجودات طبیعی بر پایه‌ی قوانین طبیعی عمل می‌کنند.
- **معنا و هدف:** کنش انسان معنا و هدف و ارزش دارد؛ پدیده‌های طبیعی بی‌معنا و بدون هدف انسانی‌اند.
- **پیدایش:** جامعه را کنش‌های انسان‌ها پدید می‌آورند و تغییر می‌دهند؛ طبیعت را ما نساخته‌ایم و با شناخت آن قوانینش تغییر نمی‌کند.
- **تنوع:** جوامع و تاریخ‌های گوناگونی ساخته می‌شوند و تفاوت آن‌ها فقط کمی نیست؛ مسیر یکسانی برای پیشرفت وجود ندارد.
- **خلاقیت:** انسان می‌تواند از نظم موجود فراتر برود و نظم جدیدی بسازد.

این ویژگی‌ها (آگاهی، معنا، ارزش و خلاقیت) را نمی‌توان با روش حس و تجربه توضیح داد؛ بنابراین برای شناخت نظم اجتماعی به رویکردهای دیگری مانند جامعه‌شناسی تفسیری و انتقادی نیاز داریم که در درس‌های بعد می‌آید.

۸ صفحه ۳۱ خلاصه کنید

آنچه از این درس آموختیم: نظم اجتماعی ..... ـ جامعه‌شناسی تبیینی، نظم جامعه را همانند نظم طبیعت می‌داند. مفاهیم اساسی را خلاصه کنید.

نظم اجتماعی: قرار گرفتن هر پدیده‌ی اجتماعی در جای خود بر اساس قواعدی که انسان‌ها برای با هم زندگی‌کردن پذیرفته‌اند؛ نظمی که پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها را ممکن می‌کند.

- **آشنایی‌زدایی:** نگاه به امور آشنا از دید یک غریبه برای کشف نظم‌های پنهان زندگی.
- **ساختار اجتماعی:** چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی؛ **نظام اجتماعی:** ساختار اجتماعی پویا که اجزایش بر هم اثر می‌گذارند و می‌تواند در خود و محیط تغییر ایجاد کند.
- **جامعه‌شناسی تبیینی (پوزیتیویستی):** جامعه را همانند طبیعت و روش مطالعه‌ی آن را روش علوم طبیعی (حس و تجربه) می‌داند و هدفش پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی است.
- نقد: یکسان‌انگاری جامعه و طبیعت اراده و خلاقیت انسان را نادیده می‌گیرد و انسان را به پیچ‌ومهره‌ی نظم اجتماعی تبدیل می‌کند.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت